

Dr. sc. Małgorzata Bała, dr. med. je voditeljica Poljskog Cochranea (engl. Cochrane Poland), docentica i pročelnica Katedre za higijenu i dijetetiku na Medicinskom fakultetu Jagielonskog sveučilišta u Krakovu, Poljska. Specijalistica je javnog zdravstva i epidemiologije. Od 2005. godine provodi edukaciju o medicini utemeljenoj na dokazima na Medicinskom fakultetu Jagielonskog sveučilišta i na njihovom studiju Medicine na engleskom jeziku, kao i studentima koji sudjeluju na tečaju EuroPubHealth. Dr. Małgorzata Bała je u aktivnosti Cochranea uključena od 2000. godine. Autorica je ili koautorica nekoliko Cochrane sustavnih pregleda. Unutar Cochranea je surađivala s više uredničkih skupina (uredničke skupne za dišne putove, ovisnost o duhanu, bubrežne bolesti, hepatobilijarne bolesti, moždani udar, vaskularne bolesti, mišićno-koštane i kožne bolesti).

Njene istraživačke aktivnosti usmjerene su na medicinu utemeljenu na dokazima, zdravstvo utemeljeno na dokazima, osobito na sustavne preglede u kojima se procjenjuje djelotvornost terapijskih intervencija, kao i na metodološke aspekte kliničkih pokusa i smjernica o liječenju. Dr. Małgorzata Bała je koautorica poglavlja u referentnom poljskom udžbeniku o medicini utemeljenoj na dokazima (naslov knjige u originalu: „*Podstawy EBM, czyli medycyny opartej na danych naukowych dla lekarzy i studentów medycyny*”; urednici: Piotr Gajewski, Roman Jaeschke, Jan Brożek; Krakov, Poljska, 2008).

Zdravstvo utemeljeno na dokazima – dostignuća i izazovi u Poljskoj

Prema profesoru Muiro Grayu, zdravstvo utemeljeno na dokazima (eng. Evidence Based Healthcare) uključuje tri glavne faze: izrada dokaza, objavu dokaza te njihova upotreba u pojedincima i u populaciji. Medicina utemeljena na dokazima (eng. Evidence Based Medicine, EBM) je uvedena u Poljsku krajem 1990-ih godina kroz radionice pod vodstvom Profesora Romana Jaeschkea i Profesora Gordona Guyatta. Širenje njihovih ideja dovelo je do organiziranja EBM tečajeva za liječnike i druge zdravstvene djelatnike, izrade smjernica, sustavnih pregleda i izvješća o procjeni zdravstvenih tehnologija.

Ovo predavanje će dati osvrt na korištenje dokaza prilikom donošenja odluka u Poljskoj, s naglaskom na donošenje odluka vezanih za populaciju, i to na razini države kroz modele financiranja zdravstva u Poljskoj te na regionalnoj razini kroz korištenje dokaza u pripremi zdravstvenih programa (javno zdravstvo utemeljeno na dokazima). Predavanje će se također osvrnuti na pitanje korištenja dokaza u smjernicama za praksu koje izrađuju poljska medicinska društva i njihovu kvalitetu.

Na koncu, predavanjem će se pokušati odgovoriti na sljedeća pitanja: primjenjuju li se u praksi smjernice izrađene u Poljskoj (na primjeru smjernica za skrb o dijabetesu u Poljskoj) te liječe li se pacijenti prema smjernicama. Predavanje će prikazati metode i rezultate dvije ARETAEUS presječne studije provedene 2009. i 2012. godine čiji je cilj bio ispitati metode liječenja dijabetesa koje koriste poljski liječnici te procijeniti dostižu li pacijenti s dijabetesom ciljeve liječenja preporučene smjernicama koje propisuje organizacija Diabetes Poland.